

Författare Ytterby, Camilla	Datum 2020-03-06	Arkiveringstid 5 år
Fastställare Kullman, Johan	Giltigt fr o m 2020-06-03	Giltigt t o m 2023-06-03

Arbete i slutet utrymme - interna regler

1 Syfte

Att förhindra olyckor, tillbud och arbetssjukdomar p g a arbete som sker i slutet utrymme samt att säkerställa att lagkraven uppfylls.

1.1 Ändringar i denna version

Förtydligande när mall ”Checklista för arbete i slutet utrymme” respektive när mall ”Arbetstillstånd för explosionsfarlig miljö” ska användas.

2 Bakgrund

Arbete i slutet utrymme kan medföra risker av olika slag. Med slutet utrymme avses utrymme där det p g a otillräcklig ventilation kan bildas farlig atmosfär, och där det kan vara svårt att ta sig ut. Exempel på slutet utrymme är lagercistern, brunn, processkärl, avlopps-, gas- eller vätskeledning (pipeline), tunnel, kulvert, källarutrymme och liknande.

Hälsofarligt, explosivt eller brandfarligt damm, ånga eller gas kan förekomma i farliga koncentrationer liksom för hög eller för låg koncentration av syre. Damm och elverktyg kan också utgöra en fara.

Det är viktigt att arbete i slutet utrymme planeras, ordnas och bedrivs så att ohälsa och olycksfall förebyggs.

Lagkrav finns i Arbetsmiljöverkets föreskrift ”Kemiska arbetsmiljörisker” – se www.av.se.

Checklista för arbete i slutet utrymme gäller för situationerna ovan med undantag av Arbete i brunnar, cisterner, tankar, etc, där explosionsfarlig atmosfär kan förekomma. Då ska mallen för ”Arbetstillstånd för explosionsfarlig miljö” användas.

3 Checklista för planering av arbetet

Före arbete i slutet utrymme ska särskild checklista (se bilder nästa sida) gås igenom och fyllas i. Den finns som mall i Oxelösunds Managementsystem, och läggs in på de arbetsflöden/arbetsplatser där den behövs. Respektive administratör hjälper till med det.

SSAB		Checklista Sekretessmärkning Företagsintern	Dokument-id/Version [Dokument-id]/0.1 Sida 1 av 4
Författare [Författare]	Datum [Senast ändrad]	Arkiveringstid 5 år	
Arbete i slutet utrymme - checklista			
Namn på person som fyller i checklistan		Namn på person(er) som ska utföra arbetet	
Arbetsplats			
Arbetsuppgift (beskriv vad som ska göras)			
Arbetsstillstånd explosionsfarlig miljö – ange dok id (se särskild instruktion och mall)			
Beskriv vilka risker som kan finnas (t ex hälsofarliga gaser/ångor, syrebrist, brand-/explosionsrisk/avdunstande rester från tidigare verksamhet, arbete som ger upphov till farliga ångor/gaser)			
Bedöm om luftföroreningarnas halt behöver mätas (t ex ved gäller syrehalt, hälsofarliga ämnen eller om atmosfären är fri från antändbara ångor)			
Villkor för arbetet (bedömning av lämpliga åtgärder)			
Krav på personlig skyddsutrustning	Notering/åtgärd		
Andningsskydd (alltid vid borstning/rengöring)			
Handskar			
Ogonskydd			
Skyddskläder (behov av engångstyg eller kemdräkt)			
Fot-/benskydd			
Ljftssele			
Övrigt			

SSAB		Titel Arbete i slutet utrymme - checklista Sekretessmärkning Företagsintern	Dokument-id/Version [Dokument-id]/0.1 Sida 3 av 4
Krav på rengöring av anläggning innan arbete påbörjas	Notering/åtgärd		
Kemikalier/restprodukter etc som finns i det slutna utrymmet ska tas bort innan arbetet påbörjas.			
Övrigt			
Krav på luftkvalitet/forcerad ventilation	Notering/åtgärd		
Behov av forcerad ventilation.			
Portabel syremätare (O ₂).			
Gasvarnare för aktuella gaser på arbetsplatsen. Ange vilka.			
Kontroll med syremätare och gasvarnare att syrebri- st eller gas inte förekommer. Risker med kväve och andra gaser – syrehalt ska vara 21%. OBS! MÄTNINGEN SKA GÖRAS INNAN TILLTRÄDE TILL UTRYMMET! Övrigt			
Krav på kommunikation och säkerhet i att ta sig in/ut ur slutet utrymme	Notering/åtgärd		
Behov av kommunikationsradio eller telefon som personlarm för att snabbt kunna larma vakten. Möjlighet att evakuera skadad person. Risk för fall – livlina och hjälm ska användas. Övrigt			
Krav på avspärrning, varningsskylt etc på arbetsområdet – notering/åtgärd			
Krav på dubbelbemanning - notering/åtgärd			
Övrigt - notering/åtgärd			
Godkännande och kvittering av ovanstående, se nästa sida!			

SSAB		Titel Arbete i slutet utrymme - checklista Sekretessmärkning Företagsintern	Dokument-id/Version [Dokument-id]/0.1 Sida 2 av 4
Krav på utrustning som kan orsaka statisk elektricitet eller gnista (t ex att endast gnistsäkra verktyg får användas)	Notering/åtgärd		
Verktyg/redskap			
Bärbar elektrisk utrustning, t ex ficklampa/sladd-lampa			
Kläder/skor			
Mobiltelefon			
Krav på jordning av ledande delar			
Övrigt			
Krav på tillstånd för heta arbeten (se särskild rutin och checklista) samt kontroll av kraven i klassningsplan(er) - notering/åtgärd			
Krav angående elsäkerhet	Notering/åtgärd		
24 V belysning ska användas i första hand.			
Luftmaskiner ska användas som första val före elmaskiner.			
Jordfelsbrytare ska alltid användas när belysning och maskiner drivs av 230 V spänning och högre.			
Övrigt			
Krav på isolering/avstängning av media eller bryt/lås av energi från anläggningen	Notering/åtgärd		
Innan arbetet påbörjas ska kontroll ske att ventiler är stängda/låsta.			
Vid arbete med media som är brandfarliga eller hälsovådliga (t ex bensen, tjära, svevelväte, ammoniak etc) ska det finnas 2 st avstängningsventiler med mellanliggande dränering för att säkerställa tätet.			

SSAB		Titel Arbete i slutet utrymme - checklista Sekretessmärkning Företagsintern	Dokument-id/Version [Dokument-id]/0.1 Sida 4 av 4
I egenskap av ansvarig ¹⁾ för arbetsstället godkänner jag att arbetsuppgiften enligt ovan får genomföras.		Som mottagare av arbetsuppgiften kvitterar jag detta godkännande.	
Namnteckning		Namnteckning	
Namnförtydligande		Namnförtydligande	
¹⁾ Ansvarig för arbetsstället kan vara chef, tekniker eller annan för ändamålet utsett person.			